

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ — грошові та негрошові (в умовно-грошовій оцінці) надходження населенню. У системі нац. рахунків Д. н. — частина ВВП за категоріями кінц. застосування, які насел. використовує для кінц. і проміж. споживання та нагромадження. Є одним із осн. показників, що характеризують життєвий рівень. Узагальнюючий термін «Д. н.» об'єднує декілька видів доходів, відмінних між собою. Здебільшого під Д. н. розуміють грош. доходи, також використовують термін «сукупні доходи». В обстеженнях умов життя домогосподарств України вони об'єднують грош. і негрош. доходи (2006 відповідно 91,5 і 8,5 %), які становлять грош. оцінку спожитої с.-г. продукції з особистого підсоб. господарства, самозаготівель (лісові ягоди, гриби, вилов риби) й продовол. продуктів, отриманих безкоштовно від родичів та ін. осіб. При наданні державою житл.-комунал. субсидій під терміном «сукупні доходи» розуміють суму осн. грош. доходів (заробіт. плати, пенсій, стипендій), отриманих усіма чл. домогосподарства. Серед осн. показників, які використовують стосовно грош. Д. н., — номінал., реал., наявні, первинні, вторинні, на душу населення. Номінал. Д. н. характеризують показники фактично нарахованої заробіт. плати і пенсій за певний період. При порівнянні за різні періоди часу номінал. Д. н. не враховують, а реал. — враховують цінові зміни (індекс спожив. цін). Так, середньомісячна номінал. заробітна плата найманих працівників в Україні 2000 становила 230 грн, 2006 — 1041 грн, або у 4,5 рази більше, ніж 2000. Але оскільки у ці роки ціни на товари та послуги зросли у

2,3 рази, то реал. заробітна плата за цей час збільшилася тільки у 1,9 рази. Наявні Д. н. не включають податки й ін. обов'язкові відрахування з нарахованої заробіт. плати та деяких ін. видів грош. доходів. Терміни первин. і вторин. Д. н. переважно використовують у системі нац. рахунків щодо формування (первинні), розподілу та перерозподілу (кінц.) грош. і натурал. (у грош. оцінці) доходів у сусп. виробництві. Д. н. на душу насел. можуть використовувати, напр., щодо всього насел. як співвідношення між заг. величиною Д. н. країни, її регіонів і середньоріч. чисельністю насел., а стосовно середніх доходів на одного чл. домогосподарства, яке може складатися з працюючих, пенсіонерів, дітей, — як суму їх індивідуал. доходів, поділену на кількість осіб у домогосподарстві.

2006 заг. Д. н. України у грош. і натурал. формах становили 479,3 млрд грн (2000 — 158 млрд грн) і склалися з заробіт. плати (43,1 %), прибутку і доходів самозайнятих (15,1 %), доходів, отриманих від власності (3 %), пенсій, стипендій та ін. видів соц. допомоги. Наявні Д. н. 2006 склали 369 млрд грн. На одну особу по Україні вони становили 7888 грн; найбільші — у Києві (14 004 грн), найменші — у Закарп. обл. (5991 грн).

Рекомендована література

1. Статистичний щорічник України за 2006 рік; Витрати і ресурси домогосподарств України у 2006 році: Статист. зб. (обидві – Київ, 2007).

А. П. Ревенко

Бібліографічний опис:

Доходи населення / А. П. Ревенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-21121>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).